

3. SINIF MATEMATİK ÇALIŞMA KAĞIDI

Konu: Bölme İşlemi, Terimler İlişkisi ve Kısa Yoldan Bölme Kuralları

ETKİNLİK 1: Sayı Doğrusunda Ardışık Çıkarma ve Bölme Modelleme

Aşağıdaki sayı doğrularında gösterilen geriye doğru adımları inceleyerek bölme işlemlerini yazınız.

A) Ömer sayı doğrusunda 24'ten başlayarak sıfıra kadar 4'erli sayılar çiziyor:

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 |---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---| <---[6]--- <---[5]--- <---[4]--- <---[3]---
<---[2]--- <---[1]--- (Ardışık 4'er azaltma adımları)

24'ün içinde tane 4 vardır. Matematiksel ifadesi: $24 \div 4 = \dots$

B) Esra sayı doğrusunda 20'den başlayarak sıfıra kadar 5'erli geriye adımlar atıyor:

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 |---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---| <---[4]--- <---[3]--- <---[2]--- <---[1]---

20'den geriye sıfıra kadar adım atılmıştır. Matematiksel ifadesi: $\dots \div \dots = \dots$

ETKİNLİK 2: Bölme İşleminin Terimleri ve Kuralları

Şiirdeki ve cümlelerdeki boşlukları uygun kavramlarla (Bölünen, Bölen, Bölüm, Kalan) tamamlayınız.

"Bölünende kaç bölen var? Budur bize lazım olan!
Kalan bölenden küçük ise, her zaman doğru biter bu kervan!"

- Bir bölme işleminde gruplara ayrılacak, paylaştırılacak olan ana sayıya denir.
- Bölme işlemi yaparken diğer işlemlerin aksine her zaman en basamaktan başlarız.
- Bir bölme işleminde artan miktarı ifade eden sayıya adı verilir.
- Bölme işleminde kalan sayı, her zaman teriminden küçük olmak zorundadır.

ETKİNLİK 3: Kalansız ve Kalanlı Bölme İşlemleri ve Sağlama Kontrolü

Aşağıdaki bölme işlemlerini tamamlayınız. Yanlarındaki kutularda sağlamasını yaparak kontrol ediniz.

$$\begin{array}{r} 5 \quad 2 \overline{) 4} \\ \underline{} \\ \dots \end{array}$$

[SAĞLAMA]

..... x =

$$\begin{array}{r} 4 \quad 3 \overline{) 4} \\ \underline{} \\ \dots \end{array}$$

[SAĞLAMA]

(.. x ..) + .. = ..

$$\begin{array}{r} 9 \quad 6 \overline{) 3} \\ \underline{} \\ \dots \end{array}$$

[SAĞLAMA]

..... x =

ETKİNLİK 4: Zihinden 10 ile Kısa Yoldan Bölme

"Bölünenden ve bölenden birer sıfır at hemen!" Kurala göre eşleştiriniz.

$$80 \div 10$$

→

8

$$30 \div 10$$

→

3

$$70 \div 10$$

→

7

$$50 \div 10$$

→

5

3. SINIF MATEMATİK ÇALIŞMA KAĞIDI

Konu: Bölme İşlemi Analizi ve İki İşlemlili Hayat Problemleri

ETKİNLİK 5: Doğru mu, Yanlış mı? (İşlem Analiz Dedektifliği)

Çözümleri inceleyiniz. Kutulara [D] veya [Y] yazıp hatayı açıklayınız.

[] 1. Mert, $43 \div 4$ işleminde kalan sıfır olunca 3'ü aşağı indirmiştir. "3'te 4 yoktur" diyerek işlemi kalan 3, bölüm 1 olarak bitirmiştir.

Açıklama:

[] 2. Zeliha, "Bir bölme işleminde bölen sayı 5 ise, kalanın alabileceği en büyük değer 4'tür." demiştir.

Açıklama:

[] 3. Tarık, kalansız bir bölme işleminde bölümün 16, bölenin ise 6 olduğunu görerek bölünen sayıyı 96 bulmuştur.

Açıklama:

ETKİNLİK 6: Görsel ve Şematik Bölme Problemleri

Aşağıdaki problemleri görsel ipuçlarından yararlanarak altlarındaki alanlarda çözünüz.

Problem A: Gökhan'ın başlangıçta **87 misketi** vardı. Babası **7 misket** daha verdi. Gökhan tüm misketlerini kardeşi Alper ile eşit paylaşırsa, Alper'e kaç misket düşer?

[87 Misket] + [7 Misket] → Toplam: → [2 Kardeşe Paylaştır]

Çözüm Alanı

Problem B: Özlem'in babası ona **4 deste** kalem almıştır. Özlem bu kalemleri kendisi dahil **8 arkadaşına** eşit şekilde paylaşıyor. Her birine kaç kalem düşer?

İpucu: 1 Deste = 10 Adet → 4 Deste Kalem = Kalem → [8 Kişiye Paylaştır]

Çözüm Alanı

ETKİNLİK 7: Çoktan Seçmeli Başarı Testi

Soruları dikkatlice çözerek doğru seçeneği işaretleyiniz.

1. Leyla Hanım'ın **3 ineği** vardır. Her biri günlük **25 litre** süt vermektedir. Leyla Hanım sütlerin tamamını **5'er litrelik** şişelere doldurursa toplam kaç şişe süt elde eder?

A) 12 B) 15 C) 20 D) 75

2. Berkay bir sayıyı **6'ya böldüğünde** bölümü 16, kalanı 0 buluyor. Aynı sayıyı **3'e bölseydi** yeni bölüm kaç olurdu?

A) 16 B) 24 C) 32 D) 48

3. Bir fırıncı, **90 kg unun 30 kilogramını** kullandı. Kalan unu ise **5'er kg'lık** paketlere dolduracaktır. Kaç pakete ihtiyacı vardır?

A) 12 B) 15 C) 18 D) 20

4. Bir bölme işleminde bölen **6**, bölüm **14** ve kalan **2** olduğuna göre **Bölünen** sayı kaçtır?

A) 82 B) 84 C) 86 D) 88